శ్రీకారం

బెల్లంకొండ లోకేష్ శ్రీకాంత్

గాఢాంధకారం !

చక్షువులు ఆకర్ణాంతములు చేసి చూసినా ఏమీ కానరావటం లేదు !

ఏమిటిది ?

ఎక్కడున్నాడు తను ?

వెలుగు రేణువులు లేశమాత్రమైనా లేని ఈ ప్రదేశమేది?

మరుక్షణం కళ్ళుమిరుమిట్లు గొలిపే ప్రచండతేజం అక్కడ ఆవరించింది. అంతటి ప్రకాశాన్ని భరించలేక అతని నేత్రాలు చిట్లిపోయేలా ఉన్నాయి. చప్పున కళ్ళు మూసేసుకున్నాడు. అంతలోనే ఎవరో తన మొర ఆలకించినట్లుగా పంచేంద్రియాలకూ శక్తి సమకూరింది. కళ్ళు విప్పారాయి. కలయజూశాడు.

ఆశ్చర్యం!..అద్భుతం!

శ్వేతవర్ణం చిక్కగా కుమ్మరించినట్లుగా చుట్టూ వెలుగురేఖల జిలుగులు. ఆ జిలుగులు మెల్లగా చెదరిపోతూండగా దివ్యఘంటారావములు మంద్రంగా మ్రోగుతూ ఓంకార నాదం వినిపించింది. మబ్బుల చాటు నుండి మెల్లగా చంద్రుడు ద్యోతకమైనట్లు ఏవో మూర్తులు మొదట అస్పష్టంగా కనిపించి తరువాత పూర్తిగా వెల్లడయ్యాయి.

తొలుత పాదాలు కనిపించాయి. వాడియైన గోళ్ళతో నాగజాతిని చీల్చిచెండాడి, రక్కసి మూకల పాలిట యమపాశాలుగా పరిణమించి, యజమాని దగ్గర వొద్దికగా మెలిగే గరుత్మంతుని పచ్చని పాదాలవి. దిక్కుల పర్యంతం వ్యాపించిన అతని బలమైన రెక్కల మీదుగా జాలువారుతూ, నీలవర్ణశోభితమై, అరుణారుణ ప్రభాసితమై, కస్తూరి చందన జవ్వాది పరిమళభరితమై వొప్పారుతున్నాయి దివ్యపాదాలు. వొక పాదయుగళం గగనాన్ని తన్ని బలిచక్రవర్తికి కైవల్యం ప్రసాదించినదైతే, మరొక జంట సకలసంపదలకూ నిలయమైనది. కొద్దిగా పైన..ఎర్రని కొనదేలిన ముక్కు, నొసటన తిరునామాలు, అగ్నిసమాన ముఖవర్చస్సుతో విలసిల్లుతున్న గరుడుడి ముఖబింబం, వెనుకగా దివ్యకోటీరకాంతులతో శోభాయమానంగా వెలుగుతున్నారు లక్ష్మీనారాయణులు. అమూల్య వజ్రాభరణాలు మేనదాల్చి, రత్నరాశుల జరీకూర్చిన అపరంజి చీర ధరించి కపిలవర్ణకాంతులతో చిరునగవులు చిందిస్తూ జగదేకలలితాంగి, లోకమాత శ్రీదేవి, వామభాగమున ఆమెను దాల్చి, వొక కరముతో ఆమె నెన్నడుమును చుట్టి,మరో హస్తమున సహస్రాంచుల సుదర్శనం దాల్చి,కుడివైపు చేతులలో పాంచజన్యం,అభయముద్ర కలిగి పీతంబరవస్త్రధారియై సుహాసదీప్తులు విరజిమ్ముతూ శ్రీమహావిష్ణువు. నల్లని కలువరేకుల కళ్ళలో

నిఖిలగ్రహరాశులు నిక్షిప్తమై ముత్యాల్లా మెరుస్తున్నాయి. గళసీమను అలంకరించిన కౌస్తుభహారం సూర్యుని కాంతితో పోటీ పడుతూంటే వనమాల విలాసంగా ఊగుతూ వింత సౌరభాలు వెదజల్లుతోంది.

సంభ్రమాశ్చర్యాలతో రెప్పలల్లార్చకుండా అప్పటిదాకా చూస్తున్న తను, వెంటనే తేరుకొని అమందానందసందోహభరితుడై పవిత్రమూర్తులకు సాష్టాంగ ప్రణామాలు చేసి, పైకిలేచి పలువిధాలుగా స్తుతించాడు.

జగదాధారభూతుడైన స్వామి చిద్విలాసంగా నవ్వి

"రాయా!మాకొక ముచ్చట ఉన్నది. తీరుస్తావా? " అన్నాడు.

విస్మయం చెందాడు తను.

"స్వామీ ! సకలజీవకోటి కష్టనష్టాలు తీర్చే దేవాధిదేవుడు నువ్వు. నీ అభయహస్త ఛత్రచ్ఛాయలోనే విశ్వమంతా మనుగడ సాగిస్తోంది. త్రివిక్రముడవైన నీకు తీరని ముచ్చట కూడానా? మానవమాత్రుడనైన నేను ఆ కోర్కె చెల్లించగలనా? అనుజ్ఞ ఇవ్వండి. శక్తివంచన లేకుండా కృషి చేస్తాను."

"మా కోర్కెచిన్నదే రాయా! నువ్వు బహుభాషాకోవిదుడవు. సకలవిద్యావిశారదుడవు. సంస్కృత భాషలో మదాలస చరిత్ర, సత్యభామా పరిణయం, జ్ఞాన చింతామణి, సకల కథాసార సంగ్రహం, రసమంజరి మొదలైన అపూర్వ కావ్యాలు వ్రాశావు. తెలుగులో కూడా ఒక ఉత్తమ కావ్యం వ్రాయి. అదేమంత కష్టసాధ్యం కాదు."

"తెలుగులోనా?!"

"అవును! తెలుగులోనే కన్నడరాయా! తెలుగే ఎందుకంటావేమో, నీవున్నది తెనుగుదేశం. నేను తెలుగు వల్లభుడను. ఇక్కడ భాష తెలుగు. అటువంటి తియ్యని భాష అదొక్కటే. వేరొకటి లేదు. సమస్త సామంతరాజులు, హితులు, సన్నిహితులు, ప్రజలు నిన్ను కొలుస్తూండగా, సభా వ్యవహారాలు నడుపుతూండగా నువ్వు వినే ఉంటావు. దేశభాషలందు తెలుగులెస్స."

" ఆజ్ఞ స్వామీ! కానీ నాదొక సందేహం. అనంతమైన నీ లీలావిలాసాలు వర్ణించడం వేయిపడగలుగల ఆదిశేషునికే సాధ్యం కాదు. వాటిలో దేనిని కూర్చి నన్ను కావ్యం వ్రాయమంటావు?".

పన్నీరు చిందిస్తున్నట్లుగా మనోహరంగా నవ్వాడు పరంధాముడు.

"రాయా! చెబుతాను విను! ముందు శ్రీరంగంలో తాను వాడిన మాలలు నాకొసగి నన్ను పెండ్లాడిన చిన్నది గోదా. ఆమె కథను వ్రాయి. ద్వాపరయుగంలో వొక మగవాడు ఇచ్చిన మాలను ఏవతో గ్రహించాను. దానికి పరిహారంగా ఇప్పుడొక జవ్వని, ప్రియురాలు తాను అనుభవించి, విడిచిన మాలలు సంతోషంగా స్వీకరించి, పూలతో బాటూ, పూబోడినీ పరిగ్రహించాను. మాకు ప్రియమారగా, కథను కావ్యంగా మలచి నీ ఇష్టదైవమైన వెంకటేశునికి అంకితమివ్వు. అర్చనారూపాలు, నామాలు వేర్వేరైనా ఇరువురమూ వొక్కటే. నీకు ఉత్తరోత్తరాభివృద్ధి కలుగుతుంది." అని ఆశీర్వదించాడు.

శిరోధార్యమన్నట్లుగా తను భక్తిప్రపత్తులతో తలవంచి ప్రణమిల్లాడు.

పైకిలేవబోతూండగా రెక్కల చప్పుడు వినిపించి అంతలోనే దూరమయ్యింది.

లేచిచూసేసరికి ఎవ్వరూ లేరు !

ప్రణవనాదం ఆగిపోయింది !

సతీసేవకులతో కలిసి ఆంధ్రజలజాక్షుడు అంతర్హితుడైపోయాడు !

తను స్తంభీభూతుడైపోయాడు !

అప్పటిదాకా అక్కడ పరచుకున్న కాంతిపుంజం కనుమరుగైపోయి వడివడిగా చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయి.తను నిశిథిలోకి నెట్టివేయబడుతున్నాడు.

నిశిథిలోకి..

వడివడిగా..

......

......

విజయనగర స్రామాజ్యాధీశుడు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు దిగ్గున నిద్రలేచి కూర్చున్నాడు. తను ఎక్కడో దివ్యలోకాలలో తేలిపోవటంలేదు.

ఆంధ్రదేశంలోని శ్రీకాకుళాంధ్రమహావిష్ణువు ఆలయ మంటప మధ్యంలో శయ్యాగతుడై ఉన్నాడు. ఇంతవరకూ తను కన్నది విన్నది అంతా స్వప్నమందేనని అతనికికవగతమైంది. తన్మయత్వంతో కన్నులు మూసుకొని చేతులు జోడించి సర్వాంతర్యామియైన రమారమణుడిని మనసారా స్మరించుకున్నాడు. స్వామివారే సాక్షాత్కరించి అనేకమైన తన లీలలు, గాథల్లోంచి ఒకదాన్ని ఏరి, కావ్యంగా మలచమని ఆదేశిస్తే అంతకంటే తన జన్మకు సార్థకత ఏముంది? ఎన్ని జన్మల పుణ్యఫలమిది? ఎందరికి దక్కే భాగ్యమిది?

రాత్రి నాల్గవజాము గడుస్తోంది. నల్లని వేణీభరముపై నిగనిగలాడే చుడామణిలా విశాలగగనంలో వెన్నెలరాజు వింతసోయగాలు పోతున్నాడు. ఆలయ మండపమంతా ఆక్రమించి మెత్తని పడకలు, తలగడలు పరచుకుని అమాత్యులు,ఇతర ముఖ్యపరివారం గాఢనిద్రలో ఉన్నారు. రాయలు మంటపం దాటి బయటికి వచ్చాడు. అతని నిద్ర పటాపంచలైపోయింది. అవ్యక్తానుభూతి అతని మనస్సుని పట్టి ఊపేస్తోంది. నిన్నమొన్నటి దాకా జరిగిన సంఘటనలన్నీ వనమయూరాలై అతని మనోఫలకంపై పురివిప్పి నాట్యమాడాయి.

కళింగ దండయాత్రలో భాగంగా అనేక దుర్గాలను జయిస్తూ వచ్చి బెజవాడ చేరుకున్నాడు తను. కొద్దిరోజుల్లో వైకుంఠ ఏకాదశి. వైష్ణవులకు పరమపవిత్రమైన పండుగ. తను స్వయంగా విశిష్టాద్వైతి. పూజాదికాలు సల్పి ఉపవాసం చెయ్యడానికి వీలుగా దగ్గర్లోని వైష్ణవాలయం గురుంచి వాకబు చెయ్యగా సమీపానే కృష్ణానది తీరానగల శ్రీకాకుళం గ్రామాన్ని, అక్కడ వెలసిన ఆంధ్రమహావిష్ణువు ప్రాభవాన్ని పూసగుచ్చినట్లు వివరించారు దండనాథులు. వల్లభదేవుడనే రాజు పూర్వం ప్రాంతాన్ని సర్వజనరంజకంగా పరిపాలించాడట. రాజు సాక్షాత్తూ నారాయణాంశే అని నమ్మిన జనులు, ఆయన తదనంతరం ఒక ఆలయం నిర్మించి ఆ మూర్తిని ఆంధ్రమహావిష్ణు అని పిలుచుకున్నారట. అందుకే ఎక్కడాలేని విధంగా ఆ గుడిలో విష్ణుమూర్తి విగ్రహానికి మీసాలుంటాయి. కథ విన్నాక మరో ఆలోచనకు తావీయకుండా తన పరివారాన్ని అటువైపు నడిపించాడు తను. మహామంత్రి తిమ్మరుసు విడది ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షించాడు.

మరుసటిరోజు వైకుంఠ ఏకాదశి. తను వేకువజామునే నిద్రలేచి వొళ్ళంతా నువ్వులనూనె పులుముకొని, చాలాసేపు కత్తిసాము, గుర్రపుస్వారీ చేసి, స్వేదంతో తడిసిముద్దైన మీదట స్నానమాచరించి మంగళవస్త్రధారియై దేవేరులైన తిరుమలదేవి, చిన్నాదేవిలను తోడ్కొని, అప్పాజి ఇతర ఆంతరంగిక పరివారం వెంటరాగా ఆలయానికి బయలుదేరాడు. మంగళవాయిద్యాలు మ్రోగుతూండగా, బ్రాహ్మణోత్తములు శాస్త్రోక్తంగా దీవిస్తూండగా, పురజనులు, ప్రముఖులు వీధులలో బారులు తీరి ఘనస్వాగతం పలికారు. తను ఆలయంలోకి ప్రవేశించి స్వామిని దర్శనం చేసుకొని, మేలిమి పట్టువస్త్రాలు, తులసిమాలలు, ఫలపుష్పాదులు సమర్పించాడు. గుడిమాన్యంగా ఐదు గ్రామాలను దానం చేశాడు. పండితోత్తములు నటగాయకుల నడుమ పగలంతా పురాణప్రవచనం వింటూ, భక్తిగీతాస్వాదనం చేస్తూ ఉపవాసం ఉన్నాడు. రాత్రి బాగా పొద్దుపోయాక, పాలూ పళ్ళు సేవించి అందరూ మండపంలోనే నిద్రకుపక్రమించారు.

చతుర్థయామంలో కలవచ్చింది.

రాయలు పచార్లు చేస్తూ ఆలోచనాస్రవంతిలో మునిగిపోయాడు. ఎన్నో ప్రశ్నలు ఉత్తుంగతరంగాలై అతన్ని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి. ఆంధ్రమహావిష్ణు స్వయంగా పరతెంచి వచ్చి తెలుగులో కృతి సల్పమనడానికి కారణమేమిటాయని వితర్కించాడు. గడుసుగా స్వామివారు తనను 'కన్నడరాయా' అని సంబోధించారు కానీ, తెలుగు తనకు అన్యభాషేమీ కాదే మాతృభాషే కదా! తల్లి నాగులాంబ అచ్చమైన తెలుగింటి ఆడపడుచు. శ్రీకాళహస్తి దగ్గర్లోని ఓ కుగ్రామం ఆమెది. వీరాగ్రేసరులైన తన తాతతండ్రుల మూలాలు కన్నడసీమలోని తుళునాడుకు చెందినవైనా, వారు కొలువు చేసి వినుతి కెక్కింది చంద్రగిరి సింహాసనాధీశుడు సాళువ నరసింహరాయలు దగ్గరే. అన్నదమ్ములతో తను ఆడుకున్నది, సాముగరడీలు చేసి, శస్త్రవిద్యలు నేర్చినది చంద్రగిరిలోనే. సకల రాజవ్యవహారాలు తెలుగుభాషలో నడుస్తున్నాయి. అల్లసాని పెద్దనాది కవివరేణ్యులు అష్టదిగ్గజాలై భువనవిజయంలో కొలువుదీరి పదకవితా పారిజాతాలతో ఆంధ్రసరస్వతిని ఆరాధిస్తున్నారు. తెలుగుభాష గురించి, ఆ భాష యొక్క తియ్యందనము గురించి తనకు తెలియదా? చూడగా చూడగా ఇది ఆంధ్ర మధుమథనుడు తనకు సుతిమెత్తగా వేసిన చురకలా ఉంది. 'సంస్కృత భాషలో కావ్యాలు వ్రాసిన నువ్వు మాతృభాషైన తెలుగును విస్మరించావా? ఆ భాషలో ఒక మనోజ్ఞమైన ప్రబంధం లిఖించే తీరికా వోపికా నీకు లేవా? ' అని నిష్ఠూరమాడినట్లు ఉంది. అందుకే ఆ దిశగా మార్గదర్శనం గావించారు. కోరినవారికి కోరిన రూపంలో వరాలొసగే వేలుపు వరాహమూర్తిని ఆరాధించే తనకు వరాహక్షేత్రమైన శ్రీవిల్లిపుత్తూరు గాథనే కథావస్తువుగా అనుగ్రహించారు.

వైష్ణవమతంతో తుళువంశీయుల హృదయసంబంధం ఈనాటిది కాదు. తన తండ్రి నరసనాయకుల కాలంలో, అహోబిలమఠం తొమ్మిదవ పీఠాధిపతి పరాంకుశదేశికన్ శాస్త్రోక్తంగా పూజలు నిర్వహించి శ్రీవైష్ణవాన్ని ఆయనకు ప్రసాదించాడు. గురుతుల్యులైన తాతాచార్యుల వారు, వ్యాసతీర్థుల వారు పరమాత్మతత్వాన్ని బోధిస్తూ ఈనాడు తనకండగా నిలబడి తండ్రి అడుగుజాడల్లో తనను నడిపిస్తున్నారు. అసలు శ్రీవైష్ణవాన్ని వేదాల రూపంలో గానం చేసి దానికి ప్రాచుర్యం కల్పించిన వారు ఆళ్వారులు. ఆళ్వారు అంటే ఐహికమైన విషయాలపై తృణీకారభావం కలిగి, సదా పరాత్పరుని భక్తిసేవాతత్పరతలో మునిగి ఉండేవారని అర్థం. వారిది తమిళదేశం. మొత్తం పన్నెండు మంది. ఆదిమధ్యాంతరహితుడైన శ్రీమహావిష్ణువు ఆయుధాలు, కౌస్తుభం, వనమాల, వక్షంపై వెలసిన శ్రీవత్సమనే మచ్చ, భూదేవి, పరివార ప్రముఖులు గరుడుడు, విష్వక్సేనుడు....వీళ్ళే ఆళ్వారులుగా ప్రభవించి వైష్ణవాన్ని సముసముద్ధరించారని అంటారు. వీరిలో ఇద్దరి చరిత్రే గోదాకళ్యాణం. కథానాయకుడు శ్రీరంగనాథుడు,నాయుక గోదా.

శ్రీవిల్లిపుత్తూరులో గరుడాంశలో జన్మించిన హరిభక్తుడు విష్ణుచిత్తుడనే బ్రాహ్మణుడు. అతనికి తులసికోట వద్ద లభించిన పాపాయి గోదాదేవి. ఆమె భూదేవి అవతారం. భగవత్ కైంకర్యం కోసం తండ్రి సిద్ధం చేసిన పూమాలలు తను ముందుగా ధరించి, నూతిలో తన ప్రతిబింబం చూసుకుని మురిసిపోయి మళ్ళీ వాటిని పూలసజ్జలో పెడుతూంటుంది. ఈ విషయం తెలియని విష్ణుచిత్తుడు అవే మాలలు స్వామివారికి అర్పిస్తూ సేవిస్తూంటాడు. ఒకనాడు కూతురి నిర్వాకం ప్రత్యక్షంగా చూసి ఆమెను మందలిస్తాడు. అపచారం జరిగిందని క్రుంగిపోతాడు. రాత్రి శ్రీరంగనాథుడు అతని కలలో కనిపించి గోదాదేవి వాడిన పూమాలలే తనకు సమర్పించాలని, అవి తనకు అత్యంత ప్రీతిపాత్రమని, ఆమె కారణజన్మురాలని వివరిస్తాడు.

కృష్ణభక్తురాలైన గోదా, అతనినే వరునిగా భావించి ధనుర్మాసంలో ముప్పది పాశురాలు గానం చేస్తుంది. ఆమె కోర్కెవిని విష్ణుచిత్తుడు 108 దివ్యదేశాలు, అక్కడి అర్చనామూర్తుల కళ్యాణ గుణగుణాలు వర్ణిస్తాడు. ఆమె శ్రీరంగనాథున్ని కోరుతుంది. విష్ణుచిత్తుడు చేష్టలుడిగిపోగా, ఆ రంగడే అతనికి ధైర్యవచనాలు చెప్పి, తన సేవకులను పంపి, ఆమెను పెండ్లాడి తనలో ఐక్యం చేసుకుంటాడు. నవభక్తిరీతులకు ప్రతీకైన అటువంటి ఉత్కృష్టమైన కథను సూచించడంలోనే స్వామివారి ఆంతర్యం బోధపడుతోంది.

అయితే, చిన్నకథతోనే మహాకావ్యం వ్రాయటం అసాధ్యం. ఎన్ని పరిమళభరిత పుష్పాలు గుచ్చినా దారం చిన్నదైతే హారానికి విలువుంటుందా?అలాగే ఎన్ని ఉత్ప్రేక్షలు, ఉపమానాలు జోడించినా కథావస్తువు చిన్నదైనప్పుడు కావ్యం పలుచనవుతుంది. దుర్నిరీక్ష్య విజయాలు లభ్యమై సామ్రాజ్యం సుసంపన్నమవడంతో ప్రజలలో భోగలాలస పెరిగి మెల్లగా పెడదారుల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నారు. వారిని రక్షించి మోక్షమనే ఆవల తీరానికి చేర్చాలంటే బలమైన తాడులాంటి ఆధారం అవసరం. ఆ తాడు తన కృతి ఎందుకు కాకూడదు? కానీ గట్టి తాడు తయారవ్వాలంటే ఎన్ని పురికొసలు ముడిపడాలి? తన దగ్గర గోదాకళ్యాణమనే పురికొస వొకటుంది. అటువంటివే మరికొన్ని కలిస్తే శక్తివంతమైన కావ్యం రూపొందుతుంది. రాయలు పర్యాలోచించాడు. వరాహపురాణంలో పంచముడై జన్మించి కేవలం హరినామసంకీర్తనతో బ్రహ్మరాక్షసి బారి నుండి బయటపడి దివ్యత్వం పొందిన మాలదాసరి కథ అతనికి జ్ఞప్తికి వచ్చింది. అంతర్లీనంగా మానవశరీరాలలోకి చొచ్చుకుపోయి అనర్థాలకు దారితీస్తున్న జాత్యహంకార జాడ్యానికి ఇదే సరైన ఔషదం. ఇటువంటి దివ్య ఔషదాలే విష్ణుపురాణంలో అష్టాంగయోగాన్ని వివరించే ఖాండిక్యకేశిధ్వజ సంవాదం, గురుపరంపరలో భగవంతుని పంచస్వరూపాలు పరిచయం చేసి విశిష్టాద్వైతాన్ని విపులీకరించిన యామునాచార్యుని వృత్తాంతాలు. వీటినన్నిటినీ ప్రధాన కథతో మేళవించి భగవదనురక్తిని రగిలించే అమూల్యమైన కావ్యం వ్రాస్తే ఇటు కావ్యౌచిత్యం అటు సమాజశ్రేయస్సు రెండూ పెంపొందుతాయి.

కథావస్తువు కుదిరింది సరే! మరి పేరు? ఎన్ని ఉపకథలున్నా ముఖ్యకథ గోదాపరిణయమే. శ్రీమహావిష్ణువే ఎన్నుకున్న కథ అది. తమిళంలో గోదాను 'సూడికుడుత్తు' అంటారు. దానినే అనువదించాడు రాయలు.'ఆముక్యమాల్యద'. ఆహా! అమోఘమైన పేరు. తన కృతికి చక్కని నామధేయం కుదిరింది.

అనుమానాల అడ్డుకట్టలు తొలగిపోయి కృష్ణరాయల హృదయాంతరంగం ఉత్సాహంతో పరవళ్ళు త్రొక్కింది. ఉద్విగ్నతతో శరీరం పూలతెప్పలా తేలిపోతుండగా అతనొక నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

భానోదయమైంది. రాయలు కృష్ణతీరం చేరి నదిలో మునక వేశాడు. శీతాకాలపు ప్రత్యూషాన విచ్చుకత్తుల్లా గుచ్చుకొని వొళ్ళు ఝల్లుమనిపించాల్సిన ప్రవాహజలాలు విచిత్రంగా గోర్వెచ్చగా ఉన్నాయి. అతను అచ్చెరువొందాడు. అంతలోనే అతని పెదవులపై చిరునవ్వు లాస్యం చేసింది. లోక కళ్యాణార్థం ద్వాపరయుగాన దేవదేవుడైన శ్రీకృష్ణుడు నిశిరాత్రి వేళ, తండ్రి వసుదేవుని శిరస్సుపై గోకులానికి బయలుదేరి, యమునాతీరం చేరుకున్నప్పుడు, ఆజ్ఞాబద్ధురాలైన యమున కెరటాలన్ని లోనికి లాక్కొని దారినిచ్చిందట. అలాగే ఉపవాసదీక్షతో కాస్త నీరసించి, భగవత్ ప్రేరిత కృత్యారంభ సంసిద్ధమైన తన దేహాన్ని శీతలజలాలతో వేధించకుండా, లేలేత సూర్యకిరణాలతోనే నీటిని వేడి చేసి కృష్ణమ్మ కూడా తనకు ఇతోధిక సాయం చేసింది. స్నానం చేసి, సంధ్యావందనమాచరించి గట్టు చేరేసరికి ధవళ వస్త్రాలు, సుగంధ ద్రవ్యాలు, ఆభరణాలు సిద్ధం చేసిన పరిచారకులు, వారితో పాటూ దండనాథులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు కనిపించారు.

తిమ్మరుసును చూడగానే కృష్ణరాయల ముఖం వికసించింది. తండ్రి తర్వాత అంతటి వాడాయన. ఆయన దగ్గర తను దాచిన రహస్యాలు ఏమీ లేవు.

రాయలు ముఖారవిందం చూసి ఎదో మార్పునూహించిన ఆయన

"రాయా! ఏమిటీ పరధ్యానం ? ఏదైనా విశేషమా ?" అని ఉత్సుకతతో అడిగారు.

కృష్ణరాయల మోముపై దరహాసవీచిక వీచింది. ఉత్తరీయంతో మేను తుడుచుకుంటూ "భగవంతుని సాక్షాత్కారం లభించింది అప్పాజీ " అని జరిగినదంతా తెలియజేశాడు.

సాహితీ సమరాంగణ అక్షర కృషికి సాక్ష్యం..
ఘంటసాల మండలం శ్రీకాకుళంలోని ఆముక్తమాల్యద మండపం

అప్పాజీ సంతోషించి "శుభం ! ప్రభాతాన వచ్చే కల ఫలిస్తుందంటారు. హిత పురోహిత పండిత సమావేశం ఏర్పాటు చేసి వారి ఆశీర్వాదం కూడా పొందు" అన్నారు.

"సరిగ్గా మా మనస్సులోని మాట చెప్పారు అప్పాజీ!ఈ రోజు ద్వాదశి. విష్ణువుకు ప్రియమైన తిథులలో ఇదీ ఒకటి. స్వామిని అర్చించి నిండుకొలువు దీర్చి, పండితుల దీవెనలు పొంది ఆలయమండపంలోనే కావ్యాన్ని ప్రారంభిస్తాను. అందుకు తగ్గ ఏర్పాట్లు చేయండి" ఆనందంతో అన్నాడు రాయలు.

అన్నట్లుగానే మరోసారి ఆంధ్రమహావిష్ణువును భక్తిప్రపత్తులతో పూజించి, విద్వజ్జనులు, కవిపుంగవులతో సభను సమావేశపరచి స్వప్నవృత్తాంతమంతా తెలియజేశాడు రాయలు.

అందరూ హర్షాతిరేకాలు వెల్లిబుచ్చారు. రాయలు వంశచరిత్రను కీర్తించి, యుద్ధసమయాన తెలవారుతూండగా వచ్చిన దివ్యస్వప్నం రాబోయే దిగ్విజయాలకు శుభసూచకమని,అంతా మేలు జరుగుతుందని దీవించారు అష్టైశ్వర్యాలు కలగాలని ఆశీస్సులు పలికారు.

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు పరమానందభరితుడై సభాసదులకు వినమంగా నమస్కరించి, తన ఇలవేల్పైన వేంకటరమణున్ని స్తుతిస్తూ కావ్యారంభం చేశాడు.

అతని జీవితంలో ఒక మధురఘట్టం అది !
ఆంధ్ర సాహితీ చరిత్రలో అపురూప క్షణం అది !
భావితరాలు గర్వించే ఒక మహత్తర కావ్యానికి శ్రీకారం అలా జరిగింది.

❋ ❋ ❋

లోకేష్ శ్రీకాంత్‌గారు బెంగుళూరులో సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీరుగా పనిచేస్తున్నారు. ప్రవృత్తి కథలు, కవితలు వ్రాయడం. వ్రాసిన ఐదుకథల్లో ప్రచురణకు నోచుకున్న మూడవ కథ ఇది. మొదటి కథ ఆంధ్రభూమి మాసపత్రికలో, రెండవ కథ తెలుగురత్న.కామ్‌లో ప్రచురితం అయ్యాయి. **http://bhava-nikshipta.blogspot.com/** అనేబ్లాగులో తన మనసులోని భావాలని పంచుకుంటూ ఉంటారు.